Nro. 37.

DZIENNIK

Patryotycznych Politykòw w Lwowie.

Dnia 15go Lutego 1797.

Gazety.

AUSTRYA.

Z *Wiednia dnia* 4. *Lutego.* Jenerał *Alvinzy* w ostatnim swym rapporcie od armii Włoskiey wspomniał, że o korpusie pod Jenerałem *Provera* nie miał żadney wiadomości. Teraz o losie rzeczonego korpusu doniósł następuiące szczegóły: Jenerał *Provera* z swem woyskiem przeznaczony był do przeyścia za *Adygę*, i podania ręki obleżonemu garnizonowi w *Mantuy*. Zeby zaś dopiął tego

celu, trzeba mu było opanować w przód mocne ſtanowiſko nieprzyiaciół przy rzece *Fratta*. Podzielił więc przednią ſwą ſtraż pod Jenerałem *Hohenzollern* na 3. kolumny, które wpadłſzy dnia 8. Stycznia na Francuzów, ſpędziły ich, nie bez trudności iednak, aż do *Bevilaqua* za *Fratta*. Tu nieprzyiaciele, poſiłkowani od 2. Brygad z *Legnago*, ſtawili ſię naſzym, i wydali im bitwę iedną z nayzaciętſzych. W tym mieyſcu korpus ochotników Wiedeńſkich naywięcey okazało męſtwa, i gdyby ie głębokość wody nie była wſtrzymała, chciało za ſwym kommendantem w bród prześć rzekę. O 12. godzinie w południe Francuzi z ſwey ſtrony odważyli ſię iednak przebrnąć pomienioną rzekę; ale ſparci od Ceſarſkich, muſieli ſię znowu cofnąć do *Bevillaqua*, a potym do *Legnago i Menerbe*. Na tym ſtaneły pierwſze obroty przedniey ſtraży, dla ktòrey kommenderuiący nie ma dość mocnych pochwał. Korpus ochotników Wiedeńſkich przez 7. godzin ſtało z niewzruſzonym męſtwem w ogniu. Woyſka Ceſarſkie zagarneły dnia tego wiele niewolników, a między temi Jenerała *Camus*.

Dru-

Drugi Jenerał Francuſki *Stever* poległ w *Bevillaquq*.

Dnia 9. wypadało Ceſarſkiem opanować ſtanowiſka S. *Zenon*, *Menerbe i il Boſko* od 3000. Francuzów ſtrzeżone. Przednia ſtraż z 5. Batalionów złożona, rozdzieliła ſię tym końcem na 4. kolumny. Po krótkiey bitwie od godziny 4. ſpołudnia, zewſząd ſpędzony nieprzyiaciel, przy ciemney tylko nocy uſzedł zupełney ſwey zguby, i cofnął ſię ku *Bonavigo*. I tu woyſka Ceſarſkie dały żywe dowody męſtw, i zabraly nieprzyiaciołom 3. armaty, wiele amunicyi, broni, i 200. przeſzło ludzi, a między temi 15. officyerów.

W takiem ſtanie były rzeczy, gdy ſię zbliżał cel obrotów, to ieſt: oſwobodzenie *Mantuy*, i przeprawa za *Etsch*. Dnia 13. wieczorem zaczęto myśleć o przeprawie. Brzegi przeciwne rzeki zaſtaniała Diwizya Jenerała *Angereau* do 11000. wynoſząca. Ceſarſcy zwodząc różnemi manewrami nieprzyiaciół, wśrzód potężney kanonady rzucili pontony pod *Angiari*, a po uporney bitwie, przeprawili ſię na przeciwne brzegi, i obrócili marſz ſwóy do *Cerea*. Dnia 14. nocowa-

li

li w *Nagara*, a nazaiutrz puścili się przez *Castellaro* ku przedmieściu *Mantuy*, St. *Jerzego*. W *Castellaro* zabrali pikietę nieprzyiacielską od 50. ludzi; nadto wpadły im w ręce ordynanse, depesze i karty Jeograficzne Jenerała *Buonaparte*. Stanąwszy pod przedmieściem St. *Jerzego* Cesarscy, znaleźli bramy zamknięte. Tym czasem część korpusu ich wciągnioną została w krwawą bitwę z licznym nieprzyiaciół woyskiem, które przymaszerowało w pogoń od *Legnago i Ronko*. Feld: *Provera* nie licząc w kolumnie stoiącey pod St. *Jerzem*, iak tylko 5000. ludzi, nie mógł przypuszczać bez niebespieczeństwa szturmu. Podług ułożonego planu Feld: *Wurmser* miał z swey strony uderzyć na stanowiska *Favorita i Montada*, które słabo od nieprzyiaciół były osadzone; ale ci w momencie wzmocnili 11. tysiączne korpus, które trzymało w oblężeniu *Mantuę*, 6000. woyska z *Rivoli*. Jenerał *Angereau* osadził swą diwizyą *Favorite*, a prócz tego Jenerał *Damas* z liczną kawaleryą spieszył w pomoc swoim. Mimo to Feld: *Provera*, stósownie do planu, rospoczął attak dnia 16. o 5. godzinie

nie zrana; ale w ten moment uyzrzał się ze wszech stron obskoczonym. Nie tracąc serca woysko iego biło się z męstwem, które nieprzyiaciół samych wprawiło w podziwienie, aż do samego południa. Nareszcie opuszczone od ni, i nie maiąc iuż czém strzelać, przystąpiło z bronią w ręku do kapitulacyi. Ta podpisaną została pod murami St. *Jerzego* w pół do 12. przed południem. Całe korpus poddało się w niewolą. Officyerowie na parol wypuszczeni zostali na wolność. Wśrzód takich zdarzeń garnizon *Mantuy* nie mógł uczynić wycieczki umówioney. Tym sposobem stok nieprzewidzianych okoliczności udaremnił całe przesięwzięcie woysk Cesarskich. Reiment Jos: *Colloredo* i korpus ochotników Wiedeńskich, okazywało na poboiowisku do ostatniego momentu niewzruszonego męstwa dowody.

AUSTRYA.

Z *Wiednia dnia* 24. *Stycznia.* **Wydatki woienne na kampanią przyszłą sięgaią 60. milionów Zł. Ryń. Zwyczayne** do-

dochody dla armii oznaczone wynoszą do 20. milionów Zł. Ryń. Pożyczka z dóbr nieruchomych przynosi skarbowi około 12. milionów, a ofiary patriotyczne blisko 3. milionów. Nadzwyczayne wydatki w roku następuiącym, które do 25. milionów Zł. Ryń. sięgaią, zastąpione będą z pożyczki Angielskiey od 3. milionów funtów szterlingów. Z tych przysłano iuż do Austryi $\frac{1}{2}$, miliona (około 19. milionów Zł. Pol.) Na kampanią przyszłą z kraiów dziedzicznych wybierać się będzie 60,000. rekrutów dla uzupełnienia armii. Rząd nasz bierze na żołd swóy 4000. Hessen Darmstadtczyków, których Anglicy naymowali do wzmocnienia *Gibraltaru*.

NIEMCY.

Z *Ratysbony dnia* 21. *Stycznia.* Imperator Rossyiski przez Ministra swego podał na Seymie Rzeszy następuiącą deklaracyą: Cesarz Jmć, stósownie do prawideł powszechnych, iakie przyiął od czasu wstąpienia na Tron, i do widoków odpowiadaiących dobru swego ludu;

du; nie sądził za czecz przyzwoitą przyprowadzić do skutku zaczętą w *Petersburgu* negocyacyą względem wysłania znacznego korpusu woyska Rossyiskiego w pomoc Koalicyi. Dla tego iednak nie iest mniey skłonnym do związków zawartych przez zmarłą Imperatorową z powodów dzisieyszey woyny.

Z *Kolonii dnia* 20. *Stycznia*. Rząd Francuski chcąc ułatwić obroty woienne i wprowadzić iedność do sił lądowych, podzielił armie na 3. części i nadtemi oddał naywyższą kommendę 3. Jenerałom z osobna. Armia Włoska pod Jenerałem *Buonaparte* rościągaiąc swą linią od *Alpów*, wzdłuż *Tirolu*, aż do morza Adryatyckiego, składać ma prawe skrzydło; armia *Sambry*, *Mozy*, *Renu i Mozelli* od *Düsseldorf* aż do *Alpów* pod Jenerałem *Moreau*, składać będzie centrum. Armia północna i Batawska od uyścia rzeki *Ems* aż do *Düsseldorf* ma formować lewe skrzydło.

FRAN-

FRANCYA.

Z Paryża dnia 16. *Stycznia.* Oyciec sławnego *Pethion* prosił Rady Prawodawczey o wsparcie, i odesłany został do Kommissyi. — Pisma Rządowe ogłaszaiąc dziennik obleżenia *Kehl*, daią naywiększe pochwały armii Reńskiey. Okopy, wyrażaią między innemi, które na prędce porobiono, strasznieysze były dla nieprzyiaciół, aniżeli *Mastricht*, *Luxemburg* i t. d. dla Francuzów. Do przyszłey kampanii, która nieomylnie ieszcze nastąpi, Rząd nasz wielkie iuż czyni przygotowania.
